

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

24.08.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Агенция „Фокус“](#)

✓ Добрин Иванов, АИКБ: Мерките в помощ на бизнеса трябва да са бързи, но вече месец никакви средства не са стигнали до фирмите

Мерките в помощ на бизнеса трябва да са бързи, но вече месец никакви средства не са стигнали до фирмите. Това каза в интервю за Агенция „Фокус“ изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Добрин Иванов във връзка с представените мерки в помощ на бизнеса от Фонда на фондовете.

„Фондът на фондовете предлага кредити, без да има яснота кога ще бъдат отпуснати те и при какви правила. Обявяват се мерки на пресконференции, прокламират се на висок глас, но вече месец и няколко дни няма никакво изпълнение и нито една стотинка и лев не са стигнали до бизнеса по тези мерки. Всичко е в сферата на пожеланията и на очакванията. Големият порок на тези продукти, които се предлагат за гарантиране на кредити на малки и средни предприятия, е, че платформата, която се използва, за да се стигне до малките и средните предприятия, са търговските банки“, добави той.

По думите му донорът, който осигурява гаранционен продукт за фирмите, без значение дали това е ББР, или Фондът на фондовете, не успява да договори задоволителни за бизнеса условия с търговските банки.

„Ще дам пример за кредита, който е гарантиран от ББР. Той достига до малките и средните предприятия с цена на финансов ресурс 10 % годишна лихва, което е надпазарно, прекомерно скъпо и обезсмисля гарантирането на кредита. Кредитът е необезпечен, но за сметка на това този повишен риск заради необезпечеността на кредита се компенсира с прекомерно висока лихва. Ако и мерките, които предлага гаранционният продукт на Фонда на фондовете достигне до същия резултат, това е малко вероятно да помогне на бизнеса, а и малко фирми ще се възползват от тях“, обясни Добрин Иванов.

Изпълнителният директор на АИКБ акцентира на важността от това мерките за бизнеса да бъдат предоставяни бързо и с максимално облекчени административни условия.

„Да няма прекомерни условия, които да направят продуктите неатраaktivни. Въпросът е продуктите, които се предлагат от правителството през ББР и Фонда на фондовете да направят така, че този капитал да достига бързо, лесно и при нулева цена, ако е възможно, до бизнеса. Имам силни съмнения, че това ще се случи“, допълни той.

Относно предложението от Фонд на фондовете финансов инструмент, който беше определен като алтернатива на мярката 60/40, Иванов обясни, че той по-скоро може да бъде приет като допълваща, а не като заменяща мярка.

„Не се изключва фирмите, които кандидатстват за този кредит, да участват и в схемата 60/40. Всъщност парите, които ползват от този кредит, могат да отидат за финансиране на самоучастието, което изисква мярката 60/40. Тук е важна бързината, защото тези, които искат да участват в схемата 60/40 трябваше да подадат заявление до 21 април. Вече отпадна срокът, но те така или иначе трябва да платят сега заплатите за март, а след няколко седмици и тези за април. Този кредитен продукт, който беше обявен вчера, все още не е ясен редът, по който ще бъде отпускан и все още не е договорен с търговските банки. Най-вероятно ще бъде на пазара след най-малко 2-3 месеца, когато ще бъде прекалено късно за тези фирми, които в момента трябва да платят заплатите по мярката 60/40, за да могат да се възползват от безвъзмездната помощ на държавата“, обясни Добрин Иванов.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Investor.bg](#)

✓ За 7 месеца парите в Сребърния фонд нараснаха със 165 млн. лв.

Към края на юли наличната сума възлиза на 3,269 млрд. лв., което е с 19 млн. лв. повече отколкото са били през юни. В края на юли 2020 г. общият паричен ресурс, наличен в Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система, по-известен като Сребърен фонд, е в размер на 3,269 млрд. лв. Това е със 165 млн. повече спрямо края на миналата година и с 19 млн. лв. повече отколкото са били в края на второто тримесечие на 2020 г.

От събраната сума до края на юли 3,236 млрд. лв. са оформени в годишни депозити в БНБ с решения на Управителния съвет на фонда. Това става ясно от данни на Министерството на финансите (МФ), публикувани на сайта на ведомството.

Трансферираните през юли 2020 г. средства към гаранционния фонд от фонд „Пенсии“ в ДОО са в размер на 18,55 млн. лв. Сумата в края на второто тримесечие бе в размер на 132,80 млн. лв. Общо за 2019 г. трансферираните пари са 181,85 млн. лв. а за първото тримесечие на тази година сумата е 13,97 млн. лв.

Според приетата дългосрочната инвестиционна политика и средносрочната стратегия за инвестиране на средствата на фонда за 2019-2021 г. натрупаната сума остават на депозит в БНБ поне до 2021 г., а най-вероятно и до 2040 г.

Резервните пари за пенсии, които трябва да гарантират стабилност на пенсионната система, ще се управляват все така консервативно, както и към момента. Кабинетът прецени в началото на октомври миналата година, когато документът бе приет, че това е най-безопасната стратегия.

Бизнесът от години настоява постъпленията в Сребърния фонд да се подкрепят с допълнителни източници, но към момента не се очертава това да се случи. По закон той би следвало да се пълни от бюджетните излишъци, от пари от концесии и приватизация, но и отново по закон не може сумите в него да бъдат инвестирани.

Припомняме, че Сребърният фонд бе създаден през 2007 г. с около 2 млрд. лв., като за 12 години в него са се натрупали едва 1,2 млрд. лв. допълнителни средства.

Предназначението му е да подкрепя пенсионната система, но реално средствата в него не биха стигнали за изплащане на пенсиите дори за няколко месеца. Дефицитът в системата възлиза на над 4 млрд. лв. за 2019 г.

ДФГУДПС

лв./

За периода	2007-2017	2018	2019	2020	2020	2020
				I тримесечие	II тримесечие	ЮЛИ
Източници	2785,75	136,54	181,85	13,98	132,80	18,55
Трансфер от/за централния бюджет	2742,33	136,54	181,85	13,98	132,80	18,55
Лихви по депозити	43,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Наличности към края на периода по:

	2007-2017	2018	2019	2020	2020	2020
				I тримесечие	II тримесечие	ЮЛИ
Банки	2785,75	2922,29	3104,14	3118,12	3250,92	3269,47
БНБ	2785,75	2922,29	3104,14	3118,12	3250,92	3269,47
Банки						
Инструменти	2785,75	2922,29	3104,14	3118,12	3250,92	3269,47
Депозити	2785,75	2922,29	3104,14	3118,12	3250,92	3269,47
Други						
Вид валута	2785,75	2922,29	3104,14	3118,12	3250,92	3269,47
Лева	2785,75	2922,29	3104,14	3118,12	3250,92	3269,47
Валута (левава равностойност)						

✓ ИПИ: Проектът за промени в Конституцията е със съмнителни юридически качества

Предложенията на ГЕРБ не решават констатираните проблеми на Конституцията от 1991 г., смятат икономисти
На 14-ти август беше извършено поредното нарушение на принципа на разделение на властите – министър-председателят Бойко Борисов, изземвайки правомощия на народните представители и президента, се обяви за свикване на Велико народно събрание с цел приемане на нова Конституция. На 17-ти август пред българското общество беше представен проект, който сам по себе си е със съмнителни юридически качества, не решава констатираните проблеми на Конституцията от 1991 г. и затова няма да го коментираме в детайли и в цялост.

Подобно пренебрежително отношение и подход лишава ГЕРБ от легитимността да се обявява за отмяната на действащата българска Конституция. Това пише в позицията на Светла Костадинова, изпълнителен директор на [Института за пазарна икономика](#), и юристите Иван Брегов и Екатерина Баксанова в позиция, изпратена до Бойко Борисов, министър-председател, и Даниела Дариткова, председател на ПГ на ГЕРБ.

Ще отбележим, че действащата Конституция има своите неоспорими достижения и ще припомним, че основните ѝ дефицити се проявяват в глава шеста „Съдебна власт“.

Именно въпросите относно независимостта на българския съд и отчетността на прокуратурата остават нерешени, въпреки измененията на основния закон от 2003, 2006, 2007 и 2015 г. относно съдебната власт.

Престоят на ГЕРБ в законодателната власт от 14 юли 2009 г. насам е достатъчен, за да са ясни на тази партия основните недостатъци и конкретни препоръки за реформа на съдебната власт.

Липсата на адекватни законодателни инициативи относно констатациите от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа през 2017 г. и от Комисията за демокрация чрез право на Съвета на Европа (докладите от 2009 г. насам са от 2010, 2015 и 2019 г.) по конкретни проблеми и предложени решения ви лишава от легитимността да предизвикате отмяна на действащата Конституция и да бъдете основна идейна движеща сила за приемане на нова, посочват от ИПИ.

С действията си от 14 юли 2009 г. до ден днешен Народното събрание търпи ролята на правителствена институция и губи характера си на реална законодателна власт.

Българският парламент беше последователно обезличаван и замисълът му като коректив на изпълнителната власт изцяло отпадна. На практика България престана да бъде парламентарна република, което е практическа отмяна на чл. 1 от Конституцията на Република България.

Българският парламент, и в частност 44-то НС, последователно отказва да търси отчетност по предвидения в Конституцията ред от бившия и действащия главни прокурори. Същевременно процедурата за изслушване на годишния доклад за дейността на съдилищата, представян от председателя на ВКС, се превърна в унизителен за българските съдилища процес и поставя под съмнение дължимата независимост на съда като единствен призван да приложи правото и реши правен спор. Именно това не ви дава легитимното право да инициирате отмяната на действащата Конституция.

Паралелно с това, самият законодателен процес лиши от предвидимост българския правен ред, приеманите и през трите правителства на ГЕРБ изменения на устройствения за съдебната власт закон са хаотични, в разрез с отправяните конкретни препоръки към Република България и поставящи под политическа зависимост и непрестанен натиск съдебната власт.

Станахме свидетели на липсата на мотиви по ключови изменения на законодателството и порочни практики - приемане на законови решения в последния момент с преходни и заключителни разпоредби на други закони. Лобизмът се превърна във водещ мотив за упражняване на законодателната инициатива. Именно това ви прави негодни да търсите мнозинство за отмяна на действащата Конституция и приемане на нова.

Основно правило за съществуването на една демокрация е лицата, които упражняват законите, с безспорния си авторитет, да им придават допълнителна тежест и увереност за обществото в коректното им прилагане.

Старателният отказ за провеждане в срок на редица процедури за избор на независими регулаторни органи, и в частност на административните органи на съдебната власт като ВСС и ИВСС, избирани от Народното събрание, свалиха доверието на обществото в техния замисъл и способност да изпълняват основните си функции. А отказът, без обяснение на 44-то НС вече близо година да избере нов главен съдебен инспектор и инспектори само потвърждават това.

Напротив, с поведението си процедурните гаранции за демократичен избор на членове на ВСС и КПКОНПИ се превърнаха в отрицание на демократичните стандарти и затвърдихте усещането за намиране на удобни и негодни кандидати, близки до партийните централи. Именно това затвърждава убеждението, че вие сте лишени от легитимното право да искате отмяната на действащата Конституция на Република България и приемането на нова такава.

Централният за съдебната власт въпрос за това кариерните и дисциплинарните въпроси на българските съдии да се решават без политическо влияние и от съдии, избирани пряко от съдиите, стоеше най-силно на дневен ред с конституционното изменение от 2015 г. Тогава, с политически ход в деня на гласуване на промените, осуетихте тяхното провеждане.

Дългогодишният проблем с безотчетния статут на главния прокурор и липсата на процедура за неговото ефективно разследване, отстраняване и освобождаване са констатирани в осъдително решение на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) от 2009 г.

С редица преднамерени и вредни действия, особено на министрите Цецка Цачева и Данаил Кирилов, осуетихте търсенето на работещо и вярно решение. Това отново затвърждава убеждението ни, че с искането на отмяна на действащата Конституция не преследвате легитимна цел, а печелите време за престоя си във властта.

Напомним ви, че загуба на легитимност на един правен ред е мнозинството да налага такъв тип закони и политики, които то не би понесло като репресия спрямо себе си в случай на загуба на властовата си позиция.

Употребата на основния закон за печелене на политическо време в борбата за оцеляване на власт и злоупотребата с основни демократични институти ви лишава от легитимността пред българското общество да инициирате отмяната на действащата Конституция и приемане на нова.

Считаме, че нямате моралното право и не заслужавате обществено доверие да предлагате изцяло нов обществен договор, затова настояваме да не представяте на вниманието на 44-то НС нов проект на конституция на Република България и да се възпрете от злоупотреба с института на ВНС.

БНР

✓ "Фич": България може да приеме еврото най-рано през януари 2024 г.

Агенцията потвърди 'BBB' рейтинга на страната със стабилна перспектива

Международната рейтингова агенция "Фич" потвърди дългосрочния кредитен рейтинг в чуждестранна и местна валута 'BBB' със стабилна перспектива, съобщи пресцентърът на Министерството на финансите.

Рейтингът на България е подкрепен от силните външни и фискални баланси, както и от благонадеждната рамка на политиката, подкрепена от членството в Европейския съюз и дългогодишното функциониране на валутния борд. Факторите, ограничаващи рейтинга, са както по-ниските равнища на доход, в сравнение с държави със същия рейтинг, така и неблагоприятните демографски фактори, които биха могли да ограничат растежа и да окажат натиск върху държавните финанси в дългосрочен план.

Стабилната перспектива отразява степента на икономическа устойчивост срещу пандемията от коронавирус, дължаща се на дългогодишната фискална стабилност, значителните по размер международни валутни резерви и възможността за съществени трансфери от ЕС през прогнозирания период. Влизането на страната във Валутния механизъм II (ERM II) и постепенният процес по подготовка за приемане на еврото също ще спомогнат за поддържането на макроикономическа и фискална стабилност в контекста на негативните рискове пред растежа и нарастващата политическа несигурност.

Според "Фич" приемането на България в ERM II и Банковия съюз през юли 2020 г. е важно постижение, което обхваща двугодишен процес на успешно прилагане на реформи и подобряване на устойчивостта на банковия сектор. Предвид изискването за участие на българския лев в ERM II за минимум две години и обичайния срок за оценка от 6 до 12 месеца, според агенцията, България може да приеме еврото най-рано през януари 2024 г.

„Много пъти съм казвал, че се задава криза, която ще бъде тежка и продължителна. Тези данни ни показват, че сме на верния път. И ни мотивират да работим още по-усилено, за да се справим заедно с предизвикателствата. С поредната положителна експертна оценка на авторитетната международна агенция ние отговаряме и на критиките към нас“, написа във Фейсбук премиерът Бойко Борисов.

✓ На Национално съвещание се събират над 700 прокурори и следователи

Над 700 прокурори и следователи ще обсъждат на Национално съвещание отстояване на независимостта на прокуратурата. Съвещанието ще се проведе в резиденция „Бояна“ и достъп до него ще имат само предварително акредитираните медици. Масовото събиране на прокурори и следователи следва декларация на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от 10 август. Тя беше поредната след началото на протестите, на които се иска оставката и на главния прокурор.

Освен, че реагираха остро срещу критиките към прокуратурата и персонално към Иван Гешев, съдебните кадровици му възложиха да организира Национално съвещание на тема „Отстояване на независимостта на българската прокуратура с оглед предотвратяване на риска от тежко нарушение на върховенството на закона съгласно чл. 7 от Договора за Европейския съюз“.

Обвинител номер едно пък тръгна по апелативните съдебни райони и една от темите на срещите му с прокурорите от страната - по информация на пресцентъра на държавното обвинение, беше зачестилите атаки срещу независимостта на съдебната власт“. Най-високопоставеният критик на Иван Гешев - президентът Румен Радев, който в събота за пореден път поиска оставката му, е сред поканените на Националното съвещание. Покани са изпратени и до депутати, премиера, министри, членове на Висшия съдебен съвет и на Съдебния инспекторат, дипломати от страните членки на Европейския съюз.

Час преди началото на Националното съвещание на прокуратурата Младежката организация на „Да, България!“ - „МлаДа България“, организира в 10 часа „Масово посрещане на Иван Гешев“ пред резиденция „Бояна“ с искане за оставката му.

✓ Изтича срокът за заявления за подпомагане по схемата "де минимис"

Днес е последният ден, в който животновъди и пчелари могат да подадат заявления за финансово подпомагане по схемата „де минимис“.

Фонд „Земеделие“ разполага с бюджет от над 30 млн. лева за тази помощ. Предвиденият бюджет по помощта „де минимис“ за фермери, отглеждащи крави, биволи, овце-майки и кози-майки е 25 660 000 лева. На финансиране подлежат стопани, получили подпомагане по схемите за обвързано подпомагане за животни за Кампания 2019 и подали валидно заявление за директни плащания за 2020 г.

Ясни са и ставките - до 40 лева за животно ще получат фермерите, отглеждащи млечни крави като сумата е за първите 50 животни, а всяко следващо получава до 20 лева. До 80 лева е подпомагането за биволи. Животновъдите могат да направят справка за всички ставки в дирекциите „Земеделие“.

Ресурсът по „де минимис“ за пчеларите е 5 млн. лева. Финансовата подкрепа ще покрие част от разходите за отглеждане на пчелните семейства и за възстановяване за загубите от ниските добиви на мед.

Подпомагането ще е до 7 лева на пчелно семейство като по данни от Регистъра на земеделските стопани пред 2020 година на територията на страната се отглеждат над 700 000 пчелни семейства от над 6 000 стопани.

✓ Бившият „враг на света“: Огледало за бъдещето на днешен Китай

През 80-те години на миналия век Япония бе врагът на света, пише CNBC в свой анализ, в който сравнява икономическия бум в страната тогава със ситуацията около сегашния неудобен – Китай.

Икономиката на Япония бързо се разраства, за да се превърне във втората по големина в света, благодарение на силно централно правителство, нарастващ и все по-продуктивен производствен сектор, лесен достъп до пари и кредит и защитни търговски политики, които породиха големи излишъци със САЩ.

Тогава балонът се спуска, последван от три „изгубени“ десетилетия на икономическа стагнация. Японският опит може да послужи като важен урок за Китай, сегашната втора по големина световна икономика.

Три пресечни точки

1. Застаряващо население

Населението на Китай застарява с един от най-бързите темпове;

Миграцията от селски към градски райони е най-големият двигател за намаляващото население. А градският живот обикновено съвпада с намаляващата раждаемост предвид по-високите разходи;

Дори с по-либералната политика за ограничение до 2 деца, приета през 2015 г., раждаемостта в Китай миналата година беше най-ниската за 70 години на комунистическото управление;

Застаряващото и свиващо се население означава, че Китай ще се нуждае от стабилен растеж на производителността, за да продължи да се радва на значителен икономически подем.

Сходство с Япония: Този масивен демографски вятър е почти идентичен с натиска, който силно повлия негативно развитието на страната през 90-те години.

2. Довиждане производствено предимство

Китайското производствено предимство изчезва;

През последните десетилетия компаниите местеха производството си в Китай, за да получат достъп до по-евтината работна ръка. Производството обаче се промени, включително защото машините все повече заместват хората;

Тази ерозия в конкурентното предимство на Китай се стимулира допълнително от по-евтините възможности за работна ръка в съседните азиатски страни.

Сходство с Япония: Подобни ограничения за енергийните и конкурентоспособни производствени фронтове някога забавиха възхода на Япония.

3. Не е толкова смесен

Китайската „смесена икономика“ не е чак толкова смесена;

Докато китайските власти въвеждат капиталистически елементи, икономиката на страната остава планова и контролирана от правителството;

Това носи големи предизвикателства пред бъдещото развитие, пише старши сътрудник на института Cato и специалистът по Китай, Джеймс Дорн. Според него „няма свободен пазар на идеи, които са от съществено значение за иновациите и за избягване на големи грешки в политиката“;

Тези предизвикателства станаха особено очевидни на фона на случващото се в Хонконг, азиатския финансов център, където антиправителствените бунтове взеха превес в ежедневието на хората. Показателни са и последиците за търговските отношения със САЩ и други страни, които открито обвиняват Китай в кражба на интелектуална собственост в опит да навакса и стимулира технологиите си;

Сходство с Япония: на Япония не се гледа със същото пренебрежение или подозрения, но силно хомогенното ѝ общество и бизнес структура затрудняват способността ѝ да се адаптира на фона на световната икономика, която става по-дигитализирана и разнообразна.

Технологичното бъдеще

Китай полага неимоверни усилия да навакса технологичните си пропуски и да настигне Съединените щати, за които се смята, че водят в дигиталната революция. Неслучайно Пекин създаде стратегическия план Made in China 2025, който цели да преосмисли ролята на Китай като „фабриката на света“, превръщайки я постепенно в място за високи технологии, като аерокосмически, полупроводникови и биотехнологии.

В свят, в който работната ръка представлява все по-малък разход от общите, САЩ може да се превърнат в най-атрактивното място. Там има евтини и лесни маршрути за доставка до атрактивни крайни пазари на Източното и Западното крайбрежие, изобилие от ресурси като нефт и газ, защита на интелектуалната собственост, една от най-ниските данъчни ставки в света, образована работна сила и политици, които желаят да върнат инвестициите обратно в Америка.

Китай може да са допуснали критична стратегическа грешка с разкриването на амбициите си, подценявайки решимостта на САЩ да запазят своята позиция на водеща икономическа сила.

Китай знае, че може да оцелее и да процъфти в свят, ръководен от САЩ. От друга страна, САЩ не знаят, че техните ценности и интереси биха били подсигурени в свят, ръководен от Китай. Затова и републиканците, и демократите във Вашингтон, заедно с широката общественост, са убедени, че трябва да правят всичко, за да защитят своята интелектуална собственост. Политиците вероятно ще продължат да притискат напредничави технологии, търсейки начин да стимулират компаниите да се „върнат у дома“.

Като се има предвид тази дългосрочна стратегическа борба, ние очакваме засиленото напрежение да продължи да се развива между САЩ и Китай, отчасти защото китайските власти може да бъдат принудени да изиграят по-слаба ръка, пише в анализа.

В рамките на сегашната 2020 г., отношенията между двете суперсили все повече приличат на сценарий от Студената война, допълнително подплатен от напрежението около коронавируса, за който се счита, че пламна от Китай, преди да обхване целия свят.

[News.bg](#)

✓ 5 км. опашка от тирове на Дунав мост 2

Петкилометрова опашка от тирове се е образувала към 18 часа на "Дунав мост - 2" при Видин-Калафат на излизане от България, предаде БНР. Средното време за изчакване е близо 5 часа.

От румънска страна колоната от изчакващи тежкотоварни автомобили е още по-дълга. По информация на Радио Видин - над 10 километра. През целия ден опашките от тирове при Дунав мост 2 останаха километрични.

Сред причините за задръстванията при Видин е краят на отпуските за работещите в Западна Европа и изискването за отрицателен PCR-тест при преминаване в тази посока през Сърбия, обясни изпълнителният директор на съоръжението Любомир Низамов.

"Отклоняват леките автомобили и те не минават през Сърбия. 300- 400 автомобиля, които минават вчера за 24 часа, до тази сутрин са минали 1000 автомобиля."- каза още Низамов.

[БНТ](#)

✓ Цвета Караянчева: Във вторник започват преговори за събиране на подписи за проекта за нова конституция

Предстоят преговори за събиране на подписи за внасяне на проекта за нова конституция. Преговорите започват във вторник в парламента.

Това заяви председателят на НС Цвета Караянчева. Тя беше в Златоград, където участва в официалното осветяване на паметника на Момчил юнак.

Преговорите ще са с всички парламентарно представени групи, които са заявили желание да разговарят с парламентарната група на ГЕРБ.

В края на седмицата ще стане ясно как са преминали преговорите, каза още Караянчева.

"Виждам, че младите хора изчезнаха от този протест. Ние отговорихме на исканията за ВНС за промяна в конституцията. Тази промяна, която ние предлагаме - това всъщност е само една покана за разговор. Някой се опитва да каже, че едва ли не това ще бъде конституцията, окончателната, единствено и само на ГЕРБ, но това са абсолютно злонамерени говорители. Това е първа покана за разговор", каза още тя.

✓ Консултативен съвет ще прави екшън план за зимния сезон и Лято 2021

От септември започваме да работим по подготовката за летен сезон 2021, съобщи вицепремиерът и министър на туризма Марияна Николова. Тя участва в среща с бизнеса в Обзор, в която се включиха областният управител на Бургас Вълчо Чолаков и кметът на община Обзор Христо Янев.

Марияна Николова, вицепремиер и министър на туризма: През следващия месец ще бъде съставен Консултативен съвет, с който ще се подготви екшън план за действие за предстоящия зимен сезон и Лято 2021. Той ще е под мое ръководство и в него ще участват експерти и представители от бранша.

Тя подчерта, че трябва да се работи съвместно и още отсега да бъдат очертани конкретни мерки и стъпки, които да изпълняваме.

По думите ѝ следващата седмица се предвижда да започне излъчване на клипове в социалните мрежи на малко познати места, което очакваме да популяризира тези обекти и това да повиши посещаемостта им през следващия летен сезон. Рекламата през социалните медии е много бърза и достига до много хора, коментира министър Николова.

За сезон 2021 трябва да се запази и безкомпромисното отношение към мерките за безопасност, подчерта вицепремиерът. И допълни, че и в момента се следи стриктно за спазване на указанията за дейностите в местата за настаняване, като тя лично посещава обектите, за да се увери в това.

Вълчо Чолаков, областен управител на Бургас: На Южното Черноморие няма доказан случай на COVID 19 и това послание трябва да е част от рекламата за следващия сезон. Важно това да се знае, защото е доказателство, че се спазват правилата и дестинацията е сигурна.

Министър Николова припомни на участниците всички предприети мерки от правителството за подкрепа на сектора. Отчитаме факта, че до края на този летен сезон остава малко време, но продължаваме активно да работим със стремеж да подпомогнем сектора и да минимизираме негативните резултати, заяви вицепремиерът.

По думите ѝ е много важно да запазим позитивните посланията към българските туристи, които традиционно резервират в последната минута своите почивки и пътувания.

Представителите на бранша информираха, че от ключово значение за развитието на туризма в региона е добрата инфраструктура и поясниха, че е важно да се помисли за подобряване на пътищата в общината. Бизнесът посочи още, че е добре да се дискутира процедурата по издаване на визи за туристи от страни, които са ключови пазари за сектора.

✓ 1,7 млрд. лв. за земеделските производители до края на годината

1,7 милиарда лева са предвидените плащания за 40 хиляди земеделските производители до края на годината. Това съобщи изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“ Васил Грудев в Сутрешния блок на БНТ. Грудев гарантира, че бюджетът е разчетен да стигне за всички.

Помощта идва точно навреме, но не е достатъчна за сектора, коментираха земеделците в Русенско.

"В зърнопроизводството са определени 30 лв. на заето лице за целия период. Аз считам, че тези пари идват навреме, но са твърде малко за сектор „Земеделие“, каза председателят на Регионален съюз на фермерите "Дунавско зърно" Иван Караиванов.

Извънредните мерки COVID са насочени към всички земеделски производители, като таванът е до 7 000 евро на всеки от тях. Само за първите два дни след отварянето им са получени 4 000 заявления, които са обработени изключително бързо, коментира Васил Грудев. Той добави, че предстоят и други подпомагания от държавния бюджет.

"В момента са отворени приеми за 50 милиона по де минимис, от които 25 милиона за животновъди, 5 млн. за пчелари и 19 млн. за нашите зеленчукопроизводители и за трайните насаждения. Но това е само едната част от мерките за подпомагане. Тази година ние взехме решение да прехвърлим 70 милиона евро от бюджета на следващата Програма за развитие на селските райони през следващата година и да ги насочим към директните плащания тази година. Т.е. още декември месец нашите земеделски производители ще получат средно между 9 и 12% увеличение на базовите си суми за подпомагане по директните плащания", каза изп. директор на ДФ "Земеделие" Васил Грудев.

Грудев коментира още, че ще се вземе предвид сушата и отражението ѝ върху реколтата. Ако междинните култури не са поникнали заради метеорологичните условия, земеделските производители няма да бъдат санкционирани.

✓ Пловдив попада в 2 престижни класации на "Файненшъл таймс" за най-добри места за правене на бизнес

Пловдив е един от десетте най-добри средно големи града на бъдещето в глобалната класация на „Файненшъл Таймс“.

Градът попада в две от класациите на престижното бизнес издание, за стратегическо привличане на инвестиции и за ефективност на разходите.

В класацията за тази година бизнес анализаторите на изданието са сравнили 116 средно големи града (с население до 8 милиона жители) от цял свят по над 90 критерия, за да излъчат победителите. Основните показатели са: икономически и демографски фактори, човешки ресурси и качество на живот, ефикасност на разходите, свързаност, благоприятна среда за развитие на бизнеса и др.

„Пловдив предоставя високо качество на живот и добре развита икономика, което е привлекателно за инвеститорите и попадането ни в престижната класация е очаквано. Общината в момента работи по проекта на сертифициран от държавата инвеститор клас А, като постоянно водим преговори с потенциални инвеститори“, посочи кметът Здравко Димитров и подчерта, че към момента в Пловдив се реализират публични инвестиции в инфраструктура за над 500 млн. лв., което ще гарантира устойчивото развитие на региона, ще подобри бизнес климата и ще направи града още по-привлекателен.

Пловдив е единственият град в България, попаднал в топ 10 на престижната класация заедно с Монреал, Канада; Лион, Франция; Пърт, Австралия; Базел, Швейцария; Билбао, Испания; Йокохама, Япония и други. Пловдив се наложи като най-големият индустриален център в страната, а Тракия икономическа зона е една от най-големите зони в Югоизточна Европа. В нея произвеждат стотици български и международни компании с инвестиции на зелено за над 2 милиарда евро през последните 15 години.

Според заместник-кмета по Бизнес развитие Стефан Стоянов Пловдив и регионът продължават да са гореща дестинация за инвестиции и индустриалните зони и услугите ще продължат да се развиват дори и във времена на криза. Навлизането на нови български и международни инвеститори продължава активно дори и през тази година.

Печатното издание „fDi Intelligence“ достига до над 15 000 абониращи корпоративни и трансгранични инвестиционни специалисти по целия свят, както и до хиляди потребители онлайн, което дава на Пловдив и региона изключителната възможност да се отличи като топ дестинация за бизнес инвестиции, подкрепена от издание с висок международен авторитет - едно забележително и важно постижение по време на пандемичната криза.

Дневник

✓ Растеж чрез смърт - какво всъщност каза "Фич" в новата си оценка за България

Агенция "Фич" (Fitch Ratings) [потвърди](#) късно в петък рейтинга на България на ниво ВВВ със стабилна перспектива (тя бе понижена през април, докогато бе положителна), което бе коментирано в събота от премиера Бойко Борисов във "Фейсбук" с думите "Тези данни ни показват, че сме на верния път. И ни мотивират да работим още по-усилено, за да се справим заедно с предизвикателствата. С поредната положителна експертна оценка на авторитетната международна агенция ние отговаряме и на критиките към нас."

Преди това финансовото министерство разпространи съобщението за оценката на "Фич", но като подбра позитивните за правителството места и премълча посочените проблеми или използва само най-общи фрази за тях и даде препратка към оригинала на английски език.

А в оригинала пише, че оценката е изключително несигурна, тенденцията е тя да се влоши и в бъдеще се задават куп големи проблеми, включително този, че ръстът на брутният вътрешен продукт (БВП) на глава от населението ще нараства отчасти заради намаляване на населението и не толкова заради бърза и догонваща Европа експанзия на икономиката.

В последния си брой британското сп. "Икономист" посочи, че към 2050 г., т.е. за 60 години от падането на комунизма в България, тя ще е изгубила 39% от населението си спрямо 1989 г. "На Балканите раждаемостта е ниска и на места е сходна с тази в Западна Европа, но понеже тук практически няма плащащи данъци имигранти оскъдни са и средствата за пенсии", пише изданието.

Ето какво се казва в съобщението на "Фич":

Според агенцията рейтингът на България се поддържа от силни позиции по външните задължения, фискалната политика и политическа рамка, дефинирана от членството на ЕС и валутния борд. Но веднага след това се казва: "Рейтингът е

ограничаван от ниските нива на доходи на населението в сравнение с другите държави с подобна оценка и неблагоприятна демографска картина, която може да пречи на растежа и в дългосрочен план да натежи на правителствените разходи". Стабилната перспектива в оценката на България е мотивирана с относителната стабилност на икономиката в пандемията заради традиционната пестеливост на бюджетните разходи и значителни валутни резерви (46.9% от БВП в края на юни), но също така и на "много значителните трансфери от ЕС в този период". Иначе казано "Фич" посочват, че държавата е пестелива в разходите си в момент на много тежка криза, местният бизнес няма да може да осигури достатъчно приходната част и ще се разчита на резерви и на милиарди евро, идващи от данъкоплатците на другите европейски държави.

Включването на България във валутния механизъм ERM II (наричан още преддверието на еврозоната) и придвижването към въвеждане на единната валута ще помогне за фискална и макроикономическа стабилност и според "Фич" това е много важна крачка за България. Но веднага се напомня, че еврото може да смени лева не по-рано от януари 2024 г. и че междуременно правителството е поело ангажимент да се бори с корупцията и прането на пари и да извърши още реформи в правораздаването. Трябва да се покрият и т.нар. критерии за конвергенция, които не са свързани само с трайното поддържане на ниска инфлация, но отново са обвързани с борба с корупцията, както е посочено в доклада на Европейската комисия.

- "Има несигурност кога България ще покрие критериите за членство, включително т.нар. неколичествени ангажименти и/или изискването за "ценова стабилност" предвид различията в растежа в сравнение с еврозоната. За да подобрим рейтинга на България в процеса на приближаване приемането на еврото, ще ни е нужно повече доверие към конкретния срок за това и доколко то би намалило рисковете от пандемията и политическата несигурност", пише в съобщението.

Прогнозата на "Фич" за икономиката през тази и следващата година е, че свиването ще е 5.7% от БВП (леко влошаване спрямо прогнозата от 5.1% през април), последвано от растеж от 4.4% през 2021 г. но в краткосрочен план рисковете се увеличават, независимо от увеличените бюджетни разходи от правителството на Борисов. Освен това през 2022 г. растежът ще се забави до 3.2%

"Към края на 2021 г. БВП на глава от населението ще се върне на нивото от 2019 г. , но това отчасти ще се дължи на продължаващата загуба на население. Подобряването на перспективата ще зависи основно от възстановяване на търсенето на български износ и от ограничаване проблемите на пазара на труда благодарение подкрепящите мерки на властите. Очакваме безработицата да се увеличи от 4.2% през 2019 г. на 7.5% през 2020-2021 г. с постепенно намаляване след това."

От агенцията казват, че има несигурност как точно ще се отрази сегашната криза в средносрочен план на българската икономика и особено какви ще са дългосрочните ефекти за частните инвестиции, както и колко ще се влоши демографската картина. Страната ще получи най-много пари в ЕС (42% от БВП за 2019 г.) в периода 2021-2027 г., но много зависи "ефективната употреба на тези средства, комбинирана със справяне със структурни ограничения, за да се постигне по-висок потенциал за растеж".

Веднага след това "Фич" от допълват, че към момента политическите перспективи в България са помрачени от политическото напрежение - докато правителството е под натиск за повече върховенство на закона и борба с корупцията, Бойко Борисов предлага нова Конституция.

„Много е несигурно дали изобщо ще има Велико народно събрание и дали всъщност ГЕРБ просто не се опитват да намалят напрежението от исканията за предсрочни избори.“ (Fitch Ratings)

"Слабата подкрепа за традиционните партии (включително ГЕРБ) и появата на популистки фигури вероятно ще доведат до раздробяване на гласовете на следващите избори и усложняване изграждането на коалиция във време, когато властите трябва да се справят с обществените и икономически последици от пандемията. Това също така повдига въпроси за вероятността и ефективността от реформи за справяне с проблемите в управлението. "

В съобщението си агенцията припомня, че се позовава в значителна степен на Индекса на Световната банка за управление, който за България отразява "трайна тенденция за нестабилни коалиции, относително високо ниво за възприемане за корупция и умерен капацитет на институциите". "Фич" използва за оценката си 18 показателя и посочва, че в България "бавният напредък в структурните реформи ограничава потенциала за растеж дългосрочен план". Именно "въвеждането на структурни и административни реформи за подобряване на бизнес средата, водещи до по-бързо достигане нивата на доходи на по-развитите страни" е едно от условията, които агенцията посочва като изискване за подобряване на рейтинга. От миналата година "Фич" въведе по-подробно обяснение кои фактори натежават най-много при изработване на конкретна оценка и рейтинг. В съобщението си от петък агенцията обяснява, че с максималния показател за влияние е "върховенството на закона, качеството на институциите и регулациите и контролът над корупцията". "Част от тези въпроси спират въвеждането на структурни реформи и пречат на средносрочния потенциал за растеж на икономиката." Само малко по-слаб е ефектът върху изработването на рейтинга на показателя "човешки права и политически свободи".

✓ Икономиката на знанието е голямото предизвикателство за Източна Европа

Кризата с коронавируса прекъсна глобалните производствени мрежи, но от гледна точка на Централна, Източна и Югоизточна Европа това донесе надежда, че западноевропейските производители ще докарат доставчиците си от Източна Азия по-близо - например в тези региони.

Данните обаче са разочаровани и създават друга представа, пише Жолт Дарваш в [анализ, публикуван от центъра "Брюгел" по-рано](#) миналата седмица. Проблемът е, че участието в глобалните вериги на стойността засега е донесло работни места и ръст на региона, но не е подобрило технологичните им способности и тези за иновации. На работната сила ѝ липсват и умения, които биха помогнали да се откъсне от дейностите с ниско заплащане.

За западноевропейски производители Централна, Източна и Югоизточна Европа биха били естествен избор за преместване на производството заради географската близост, а държавите там биха спечелили повече инвестиции и това би ускорило икономическото им възстановяване.

Картината е по-различна - западните страни са свили значително (с 35% към април 2020 г.) вноса си от централноевропейските, докато по същото време този от Китай се е възстановил до нивата отпреди коронавируса (от 2019 г.). Спадът на вноса от ЦИЕ е по-голям и от този на стоки от САЩ и Япония, продължава Дарваш.

Няма как да се замени Китай

Най-тежко засегната е Словакия, чийто износ за 15-те членки на ЕС извън региона спада наполовина, в Унгария и Чехия сригват е с 40 на сто, в Естония, Литва и Латвия - "едва" 15 на сто.

Бързото възстановяване сочи, че проблемите с източноазиатския доставчик са били краткосрочни и ако тази верига на доставки работи, няма причина за прехвърляне на производства в Европа. Бързо бе и спряването с кризата с COVID-19, което даде възможност продукцията и доставките бързо да бъдат подновени и да се подсили впечатлението, че доставчиците от страната са надеждни.

Трудността на задачата е свързана и с веригите на доставките - прехвърлянето на производства в Европа ще ги приближи до потребителя, но ще ги отдалечи от други доставчици, които са брънки във веригата. Освен това случаите на по-малкия спад във вноса от САЩ и Япония също показват, че разстоянието не е най-важният фактор в търговските потоци дори по време на блокади и прекъсвания в търговията. Динамиката на търговията, базирана на глобалните вериги на стойност, също така е различна от останалата - бе много по-тежко засегната от кризата през 2008 г., но и се възстанови много по-бързо.

Нужен е преход към икономика на знанието

Авторът цитира изследвания, според които за държави с по-малко развити индустриални структури и по-малки вътрешни пазари включването във веригите за добавена стойност на високотехнологични държави би помогнало за ускорено развитие, ако се специализират в конкретни задачи. Търговията, свързана с тези вериги на стойност, в по-голяма степен способства за повишаване на дохода на глава от населението и производителността, отколкото конвенционалната, според изследване на Международния валутен фонд.

Много държави в региона осъзнаха ползата от преките чуждестранни инвестиции за икономиката си, но важен аспект на развитието е въпросът дали компаниите, които участват във веригите на добавена стойност, могат постепенно да се издигнат във веригата - т.е. дали са способни на преход към производство на по-високо технологично ниво. Изследването на МВФ е обезкуражаващо за някои държави като Чехия, Унгария и Полша - във веригата на доставки на автоиндустрията в Германия позицията им не се е променила между 2000 и 2013 г., докато в Румъния е станало обратното.

И [оценката](#) на ЕС за иновациите сочи, че представянето по този критерий между 2012 и 2019 г. на Чехия, Унгария, България и Словакия е под средното за ЕС, а в Румъния и Словения се е стигнало до заден ход в иновациите. Сред 155 държави в [оценката за способност за иновации на Световния икономически форум](#) има немалко държави от ЦИЕ около или под 50-о място - Латвия е 54-а, Румъния 55-а, Хърватия 73-а (България е 48-а).

„Предвид относително ниските нива на публичен дълг на страните от Централна, Източна и Югоизточна Европа и очаквания им по-бърз икономически растеж отколкото в Западна Европа е изненадващо, че тези страни не отделят повече ресурси за образование и изследвания.“ (Жолт Дарваш)

Затова държавите трябва да направят преход към икономика, базирана на знанието - по-добро образование и изследователска дейност, с повече бюджетни разходи в тези направления (например в Централна, Източна и Югоизточна Европа делът на разходите за висше или професионално образование е под 1% от brutния национален доход, на север или запад - 1.5% или повече).

Предстои публикацията на изследване, доказващо връзката между тези разходи и представянето на учещите се.

✓ Туристическата 2020 г. в Гърция приключва катастрофално в средата на август

Катастрофален сезон в Гърция: плажовете и заведенията са празни, туризмът отчита рекордни загуби. Последниците от пандемията може да се окажат по-страшни дори от финансовата криза. Ето [какво видя](#) репортер на "Дойче веле" в Халкидики:

Псакудия в Халкидики. Регионът е прочут с прекрасните си плажове, зелените гори и тюркоазения цвят на морската вода. Разгарът на туристическия сезон за гърците са дните през август. По това време улиците на големите градове са опустели, хората прекарват времето си край морето.

Изгубено лято: "За нас 2020 вече приключи"

Но тази година е друго. "За нас 2020 вече приключи", казва Мелиса, която държи един плажен бар. "Тук нямахме нито един случай на коронавирус, но въпреки това не видяхме никакви туристи", оплаква се жената. Оборътът намалял с цели 80% спрямо предишни години.

А всъщност местните хора имаха съвсем други очаквания. Благодарение на бързата реакция на гръцкото правителство разпространението на вируса през март и април бе сведено до минимум. Гърците стриктно изпълняваха препоръките за социална дистанция, носеха предпазни маски, стояха си вкъщи. Поради всичко това чуждестранният печат дори обяви Гърция за приоритетна туристическа дестинация във времената на пандемия. И така дойде 1 юли, когато летищата започнаха постепенно да приемат полети от чужбина. Но иначе препълнените терминали си останаха празни. "Пристигнахме въпреки коронавируса", казва една берлинчанка, дошла в Халкидики заедно с две приятелки. Жената добавя, че са преминали през контролите на летището без никакви затруднения.

На други места обаче затрудненията не бяха рядкост. Причината: Гърция изисква от чуждестранните туристи специален QR код, за да бъдат официално регистрирани. В началото на юли обаче много от туристите още не бяха информирани за това

изискване. Други пък изпитваха затруднения да попълнят електронния формуляр за влизане в страната. Още по-драматична беше ситуацията по границите на Гърция с България и Албания, където се образуваха километрични опашки. "Платих 100 евро за един тест за антитела", разказва турист от България, пристигнал за пет дни в Переа. На гръцката граница го тествали още веднъж, след което бил задължен да остане за 24 часа в хотела.

Както и на много други места в Европа, броят на новите инфекции започна да расте и в Гърция. Но това явно не се дължи на чуждестранните гости. От съобщение на университета в Солун става ясно, че тенденцията е била забележима още преди Гърция да отвори границите си за чужденци.

Междувременно баровете и ресторантите в повечето курортни региони на страната са длъжни да затворят в полунощ, а правителството отправя апели особено към младите хора да не омаловажават рисковете за своето и чуждото здраве.

Много от гърците обаче се плашат повече от икономическите последствия от пандемията, отколкото от самия вирус. Григорис Тасиос е президент на Съюза на гръцките хотелиери. Неговият хотел в Псакудия също е празен тази година, макар че цените на нощувките са били сериозно намалени.

"Загуби в размер на 15 милиарда евро"

"През юли запълването на хотелската база възлизаше на не повече от 30-35%. През август стана малко по-добре, тъй като дойдоха повече гръцки туристи. Но като цяло в бранша очакваме загуби в размер на около 15 милиарда евро в сравнение с 2019, когато приходите от туризма възлизаха на 18 милиарда", казва Тасиос.

През 2019 гръцкият туризъм допринесе за над 20% от БВП на Гърция. Но сега намаляват не само приходите от туризма, а и приходите от данъци. От европейския пакет с помощи за преодоляване на кризата за Гърция са предвидени 32 млрд. евро. Тепърва ще се разбере дали тези пари ще са достатъчни, за да покрият огромните загуби, не само в сферата на туризма. Отсега обаче е ясно едно - ако идната година не донесе сериозно подобрене, последиците от пандемията може да засенчат дори финансовата криза.

[Клуб Z](#)

✓ Адвокати питат: колко се изхарчиха за 14 г. за неработещото е-правосъдие

Искането е адресирано до ВСС, както и до правосъдния министър Данаил Кирилов

Колко пари и как са похарчени за електронно правосъдие за последните 14 години. Този въпрос отправят към Висшия съдебен съвет (ВСС) група адвокати, съобщава специализираният правен сайт [ДеФакто](#).

На 4 юни на заседание на Пленума на ВСС бе обявено, че няма връзка между единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) и единния портал за електронно правосъдие. В резултат - никакви електронни услуги няма да бъдат достъпни до граждани и адвокати, казват адвокатите от "Електронна национална адвокатска платформа за сътрудничество".

По този повод в писмо до представляващия ВСС Боян Магдалинчев те питат каква е похарчената сума за електронно правосъдие от 2006 г. до 2020 г. и по какви проекти. Писмо със същите въпроси е изпратено и до правосъдния министър Данаил Кирилов. Питането е по Закона за достъп до обществена информация и е подписано от Искра Кишкова, председател на сдружението.

В началото на юли омбудсманът Диана Ковачева също изпрати писмо до представляващия ВСС Магдалинчев с въпрос на какъв етап е процесът по въвеждане на електронното правосъдие у нас и кога то ще заработи на пълен капацитет. Тя припомни, че още като правосъден министър е внесла първата за страната ни концепция за електронно правосъдие, приета с решение на Министерския съвет през ноември 2012 г.

Ето и цялото писмо на адвокатите:

Г-н Магдалинчев,

На проведено заседание на Пленума на ВСС на 04.06.2020 г. /стр.79- 81 от протокола/ г-жа Гергана Мутаfoва съобщава, че ЕИСС /единната информационна система на съдилищата/, за която е стартирано пилотно въвеждане в няколко съдилища, не е свързана/интегрирана с ЕПЕП /единния портал за електронно правосъдие. По тази причина единният портал, чрез който адвокати и граждани следва да имат достъп до електронните досиета по делата и да ползват електронни услуги /електронно уведомяване, електронно депозиране на книжа по дела и пр./, на практика, няма да осигури нито размяна на съобщения, нито размяна на книжа.

Въпросът за извършване на процесуални действия в електронна форма продължава да не е решен и видно от протеклата дискуссия сред членовете на ВСС, Пленумът е наясно, че за пореден път няма да бъдат изпълнени изискванията на Закона за съдебната власт относно възможностите на ЕПЕП към 01.01.2021 г. Съгласно Чл. 360в. (2) от Закона за съдебната власт: (в сила от 01.01.2021 г.) Единният портал за електронно правосъдие е информационна система, чрез която се осигурява възможност за:

1. заявяване на извършването на удостоверителни изявления в електронна форма;
2. извършване на процесуални действия в електронна форма;
3. връчване на съобщения и призовки;
4. достъп до поддържаните от органите на съдебната власт електронни дела и публични регистри.

Във връзка с горното, моля по реда на ЗДОИ да ни бъде предоставена по електронен път на електронна поща: eparcs@eparcs.bg следната информация за периода от 2006 г. до 2020 г.:

1. Колко и какви /като наименование и предмет/ проекти са финансирани от ЕС и държавата по Оперативна програма „Административен Капацитет“ и Оперативна програма „Добро управление“, които да са свързани с електронното правосъдие. Има ли други оперативни програми, по които са планирани и/или изразходвани средства за или свързани с електронно правосъдие, за изграждане и разширяване а информационна и комуникационна структура на съдилищата,

за осигуряване на достъп на граждани и адвокати до информация, електронни услуги и електронно правосъдие. Молим да посочите всеки един проект със срок за изпълнение и с информация дали е приключил с приемане на извършената работа, а ако не е приключил – кога трябва да приключи.

2. Кои изпълнители и подизпълнители са работили по проектите /като бъдат посочени по видове проекти/.

3. Какви средства са изразходвани по всеки един проект и какви средства предстои да бъдат заплатени по незавършени проекти, ако има такива – като бъде посочено отделно участието на държавата и фондовете на ЕС.

4. Налице ли са проекти и ако има такива с какъв предмет, по които към момента тече процедура по кандидатстване за финансиране.

Молим информацията да бъде предоставена в табличен вид с подробно посочване на страните по всеки отделен проект, на ползвателите по всеки проект, на датата на сключване на съответния договор и срока за неговото изпълнение, включително изразходваните средства, предстоящите за плащане, ако има такива.

В случай, че не може да бъде изготвена подробна справка за исканата информация, молим да ни бъдат предоставени копия от всички договори, които са сключени по оперативни програми и които имат за предмет или са свързани с въвеждането на електронно правосъдие, както и справки за изплатените по тях суми.

✓ Дългът на Великобритания превиши 2 трилиона лири

Държавните финанси на страната се влошават с голяма скорост заради цената на мерките в подкрепа на икономиката

Дългът на Обединеното кралство в края на юли е преминал прага от 2 трилиона лири за първи път, но пък продажбите на дребно са превишили равнището си от времето преди пандемията. Това обяви днес Националната статистическа служба, цитирана от АФП и БТА.

Държавните финанси на Великобритания се влошават с голяма скорост заради цената на мерките в подкрепа на икономиката, които бяха взети през последните месеци, за да се смекчат последиците от пандемията.

Държавният дълг на страната е 2,004 трилиона или с 227,6 милиарда повече, отколкото година по-рано. През юли дългът е бил над 100 процента от brutния вътрешен продукт (100,5 на сто) за първи път от 1961 година.

Правителството похарчи десетки милиарди лири, за да задържи на повърхността икономиката от налагането на карантината и въведе механизма за частичната безработица, чиято цел е да запази работните места.

В същото време тежката рецесия, последвала блокирането на дейността в продължение на седмици значително сви данъчните приходи.

Поради това бюджетният дефицит е достигнал безпрецедентно високо равнище - 150,5 милиарда лири между април и юли. Икономистите очаква той да превиши 300 милиарда долара в края на финансовата 2020-2021 година, която приключва на 31 март.

Британската икономика вероятно обаче е оставила зад гърба си най-лошото и активността се възобновява със силен скок от май с постепенното отваряне на търговски обекти и заводи.

Потреблението на домакинствата отново пое нагоре, както сочат данните за продажбите на дребно. През юли те са се увеличили с 3,6 на сто на месечна основа, продължавайки възходящата тенденция и вече превишиха равнището си от периода преди пандемията, отбелязва британската статистика.

✓ Хафтар отхвърли предложението за мир в Либия и го нарече "измама"

Надеждите са край на войната в Либия са попарени

Базираните в Източна Либия сили на Халифа Хафтар отхвърлиха призива на Правителството на националното съгласие (ПНС) за прекратяване на огъня, предаде ДПА, цитирана от БТА.

Говорител на т. нар. Либийска национална армия (ЛНА) определи предложението като "измама" и "хвърляне на прах в очите". Той обвини ПНС, че планира атака срещу стратегическите градове Сирт и Джуфра.

В петък базираното в столицата Триполи правителство предложи прекратяване на огъня. В своя първа реакция, ЛНА на Хафтар отхвърли вчера призива и обвини ПНС, че струпва войски, за да нападне Сирт и Джуфра.

"През последните 24 часа наблюдавахме турски военни кораби и фрегати да напредват към Сирт и те са в нападателна позиция", каза цитираният говорител. Той добави, че ЛНА е готова да отговори на всяка атака.

Богатата на петрол Либия изпадна в хаос след свалянето от власт и убийството на дългогодишния диктатор Муамар Кадафи при народен бунт през 2011 г. Страната е разделена на две между враждуващи правителства, всяко от които е подкрепяно от различни чужди държави.

ЛНА е поддържана от Египет, Обединените арабски емирства и Египет, а ПНС - от Турция и Катар.

[Сега](#)

✓ Държавата бави 220 млн. лева плащания към бизнеса и гражданите

Просрочените задължения на държавата и на общините към българските фирми и граждани надхвърлят 220 милиона лева в средата на годината. Това показват данните на Министерството на финансите към края на юни.

Органите на централната власт бавят към 76.5 млн. лева, а местните власти закъсняват с плащания за близо 144 млн. лева.

Като цяло държавният бюджет се оказва по-дисциплиниран. За година просрочията му към данъкоплатците - например възстановяване на ДДС кредит, на надвзети данъци, задължения по обществени поръчки и т.н., са намалели.

От разбивката за второто тримесечие на 2020 г. става ясно, че забавените задължения на централното правителство са в размер на 76,438 млн. лв., при 109 млн. лв. година по-рано.

Към края на юни 2020 г. общините пък са забавили плащания за 143,827 млн. лв. Спрямо същия период на миналата година обаче те са повече с близо 20 млн. лв. повече. В края на шестия месец от 2019 г. задълженията на общините са били 123,885 млн. лв.

✓ Спортният министър Красен Кралев е с коронавирус

В по-миналото денонощие са потвърдени общо 96 случая с 3402 теста

Министърът на спорта Красен Кралев е дал положителна проба за коронавирус след направен PCR-тест, съобщи от Министерството на младежта и спорта. Кралев е в отпуск и скоро не е имал личен контакт със служители на Министерство на младежта и спорта или с членове на правителството. Спортният министър е в добро общо здравословно състояние, има леки симптоми и не се нуждае от болнично наблюдение. Той ще бъде поставен под домашна карантина.

96 са новодиагностицираните с коронавирална инфекция лица за по-миналото денонощие. За последните 24 часа са направени 3402 PCR теста. Разпределението по области по настоящ адрес на лицата е както следва: Благоевград - 16; Бургас - 1; Варна - 4; Велико Търново - 1; Видин - 3; Враца - 2; Добрич - 8; Кюстендил - 2; Ловеч - 1; Монтана - 2; Пазарджик - 6; Перник - 1; Пловдив - 8; Русе - 1; Силистра - 2; Смолян - 8; София град - 25; Търговище - 2; Хасково - 2; Шумен - 1.

Оздравелите отново са наполовина по-малко от новите случаи - 40. Починалите са шестима, с което общо от началото на епидемията са 545. Тревожно много пациенти са в интензивни отделения - 74 души, като тази седмица за пръв път пациентите, нуждаещи се от интензивни грижи, надхвърлиха 70. В последните дни представители на властите negliжириха високата смъртност у нас с твърдението, че всичко е в рамките на обичайното.

Равносметката за миналата седмица показва, че новите случаи са само 894 при 34 968 теста - повече тестове са направени само в седмицата 27 юли - 2 август, като тогава при 35 208 теста имаше 1524 положителни резултата. Няма обаче намаление при смъртните случаи - те са 50 през седмицата, колкото бяха и миналата. Най-тежката седмица беше 3-9 август, когато починаха 60 души. От началото на месеца жертвите са 171 при 151 за юли.

На фона на втората вълна в Европа, България стои добре - за последните 14 дни случаите у нас са 27.8 на 100 000, като с по-висока заболяемост сред страните от ЕС/Европейска икономическа зона и Великобритания са Испания (152.7), Франция (54.4), Швеция (36.6), Белгия (53.9), Румъния (88), Нидерландия (46.4), Австрия (34.6), Чехия (32.8), Дания (29), Люксембург (96.3), Хърватия (52.2), Малта (119.5), Лихтенщайн (28.7). Португалия е със същия показател като нас.

Фактът, че в момента 13 държави имат по-висока заболяемост от нашата подчертава още повече високия брой на случаите с фатален изход у нас - 1.4 на 100 000 души население за последните 14 дни, като по този показател България е втора в Европа. Пред нас е само Румъния с три пъти по-висока смъртност (3 на 100 000 души население за последните 14 дни), а на трето място е Белгия с 1 на 100 000.

Националната информационна система показва, че лицата-медицински служители, при които е доказана коронавирална инфекция у нас, са общо 832. Един нов случай на медицинска сестра е регистриран през последното денонощие. Само от понеделник до вчера обаче новите случаи на заразени медици са 35, въпреки че здравният министър обикаля болниците и уверява, че складовете са пълни с предпазни средства.

✓ Новите пенсионери за пръв път са под 40 000 за половин година

Всеки трети не успява да изпълни условията за стаж или за възраст

Спадът в броя на новите пенсионери от началото на годината достигна ниво, каквото не е регистрирано от времената на големите експерименти в пенсионната система, показва статистика на Националния осигурителен институт. През първите шест месеца на годината са се пенсионирали 39 519 души - с 14.6% по-малко спрямо първото полугодие на 2019 г. За пръв път броят на пенсиониралите се за половин година е под 40 000 души. Такъв рязък спад не е регистриран от 2012-2013 г., когато ГЕРБ предприе увеличение на стажа за пенсия с по 4 месеца на година.

По-голямо от обичайното намаление бе отчетено още за първите три месеца на годината (с 12%), но през второто тримесечие броят на новоотпуснатите пенсии е едва 16 655 (при 20 246 преди година) и вероятно тук по-отчетливо влияние има извънредното положение от 13 март до 13 май.

НОИ не е затварял през това време, но с промяна в Кодекса за социално осигуряване бе записано, че в такъв случай заявления, жалби и други документи, включително тези, свързани с пенсии, се подават по електронен път - с електронен подпис, ПИК или по пощата. За хората, които по уважителни причини не са могли да подадат съответните документи по този ред, беше допусната отсрочка да ги подадат до 14 дни след отмяната на извънредното положение. Именно това изчакване, както и затрудненията в работата на администрацията може да обяснят донякъде по-големия спад и той може да бъде наваксан до края на годината (данните отразяват пенсиите, за които е издадено разпореджане в разглеждания период). По закон НОИ разполага с 6 месеца, за да определи пенсията в действителния ѝ размер, като в нормална ситуация се произнася в много по-кратки срокове.

Въпреки че първата половина на 2020 г. беше много различна, то негативните тенденции си остават без промяна - една трета от новите пенсионери се пенсионират или с недостигащ стаж, или една година преди навършване на изискуемата възраст. Те остават твърде голяма група на фона на пенсионерите, които успяват да отговорят на условията за трета категория труд.

По обичайните правила (61 г. и 6 м. възраст и 35 г. и 10 м. стаж за жените, 64 г. и 3 м. възраст и 38 г. и 10 м. стаж за мъжете), през първата половина на годината са се пенсионирали 11 158 души. 4710 българи нямат достатъчно стаж (но са работили поне 15 г.), поради което са чакали да навършат 66 г. и 6 м., за да излязат в пенсия. Средният осигурителен стаж в тази категория пенсионери е 23 години. Други 2391 българи не са дочакали да навършат годините и са излезли предсрочно в пенсия, поради което пожизнено ще я получават в намален размер. Така общо 7101 души не са успели да отговорят на условията. Те представляват 32% от новите пенсионери с пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Любопитно е, че при общо намаление от 14.6% на новоотпуснатите пенсии, най-голям спад се наблюдава при хората, които се пенсионираат до 1 година предсрочно - те са с 25% по-малко спрямо първото полугодие на 2019 г. Делът им обаче остава висок - 11% от хората с новоотпусната пенсия за стаж и възраст на практика са направили компромис да получават пожизнено по-ниска пенсия. Възможно е през следващите месеци в тази група да има още намаление, тъй като в нея скоро ще влязат първите пенсионери, които ще получават две пенсии - това са жените, родени в началото на 1960 г. Те ще започнат да излизат в пенсия от следващата есен, а нямат интерес да се пенсионираат предсрочно, тъй като фазата на изплащане на втора пенсия все още не е регламентирана.

Личните пенсии с изпълнени условия за стаж и възраст остават твърде близко по брой на инвалидните пенсии, показва анализът на НОИ. При 11 158 "редови" пенсионери, хората с новоотпусната пенсия за инвалидност поради общо заболяване са 10 867. Техният дял в съвкупността от всички новоотпуснати лични първи пенсии е 31.7%.

РЕФОРМИ

Броят на новите пенсионери в обичайни години е пряко обвързан с хода на реформите в условията за пенсиониране. За последно подобен спад имаше през 2012 и 2013 г., когато ГЕРБ увеличи ударно изискуемия стаж с по 4 месеца на година, след като първо отмени точковата система през 2011 г. Тогава се стигна до 18% намаление на новите пенсионери. След това на власт дойде правителството на Орешарски, което замрази реформата на ГЕРБ. През двете години без промени в условията за пенсиониране - 2014 и 2015 г., хиляди възрастни побързаха да се възползват от гратисния период. Това доведе до бум на нови пенсионери, а ръстът на техния брой през 2014 г. достигна 22.2%. От 2016 г. влезе в ход реформата на Ивайло Калфин, при която започна плавно увеличение на възрастта и стажа, а с това и плавно намаление на хората, които успяват да излязат в пенсия. Миналата година в пенсия излязоха 89 864 души при 107 078 в първата година от последната реформа - 2016-а.

✓ При неизпълнение на договорно задължение се дължи и обезщетение

В закона за задълженията и договорите (ЗЗД) има правила и процедури както за изпълнението, така обаче и за неизпълнението на поетите със съответния договор задължения. Нещо повече. Тези за неизпълнение са дори повече и по-подробно разработени, защото естествено влекат след себе си винаги проблеми.

Така в чл.79 от ЗЗД е посочено, че ако длъжникът не изпълни точно задължението си, кредиторът има право да иска изпълнението заедно с обезщетение за забавата или да иска обезщетение за неизпълнение. Когато се иска обезщетение вместо изпълнение, то длъжникът може да предложи първоначално дължимото заедно с обезщетение за забавата, ако кредиторът има още интерес от изпълнението. Както става ясно, проблеми и обезщетения се предвиждат дори само ако има изпълнение, но то не е точно.

Веднага след това законът посочва, че когато задължението е за действие, което може да бъде извършено от друго лице, то тогава кредиторът има право да иска да му се разреши да извърши това действие за сметка на длъжника. Когато задължението е да не се върши нещо, кредиторът може да иска да му се разреши да премахне за сметка на длъжника това, което е било направено в нарушение на задължението.

Важно е да се отбележи, че ЗЗД изрично определя, че длъжникът не отговаря, ако невъзможността за изпълнението се дължи на причина, която не може да му се вмени във вина. Това може да бъде болест, някаква непреодолима сила. В същото време обаче се натъртва, че обстоятелството, че длъжникът не разполага с парични средства за изпълнение на задължението, не го освобождава от отговорност.

И тук стигаме до дължимите обезщетения. Обезщетението обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението. Но ако длъжникът е бил недобросъвестен, той отговаря за всички преки и непосредствени вреди. Всичко това са неща, които обичайно се решават в съдебни процеси със съответните искове, претенции, контрапретенции.

Ако неизпълнението се дължи и на обстоятелства, за които кредиторът е отговорен, то съдът може да намали обезщетението или да освободи длъжника от отговорност. Длъжникът не дължи обезщетение за вредите, които кредиторът би могъл да избегне, като положи грижи на добър стопанин.

Друго основно правило е, че когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му. Но ако този ден е изтекъл след смъртта на длъжника, неговите наследници изпадат в забава след изтичане на 7 дни от поканата. Когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора. При задължение от непозволено увреждане обаче длъжникът се смята в забава и без покана. Когато длъжникът е в забава, той дължи обезщетение дори ако изпълнението стане невъзможно поради причина, за която преди това не би отговарял, освен ако докаже, че кредиторът би претърпял вредите и при своевременно изпълнение.

Има специално правило при неизпълнение на парично задължение. В тези случаи длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. За действително претърпени вреди в по-висок размер кредиторът може да иска обезщетение съобразно общите правила.

✓ Намаляващите вноски оскъпяват по-малко кредита

Недостатък на този погасителен план са по-големите плащания в началото

Намаляващите вноски правят един кредит относително по-евтин в сравнение с това, ако вноските са равни всеки месец. Причината за това е в методологията, по която се изчисляват месечните вноски. Всяка вноска представлява сума от главницата и лихвата за съответния месец. Ако е избран погасителен план с намаляващи вноски, плащанията по главницата са равни всеки месец, а по лихвата намаляват.

При другия вариант - с равни (анюитетни) вноски, с всеки изминал месец плащанията по главницата се увеличават, но по лихвата – намаляват. В резултат на това общата месечна вноска остава постоянно през целия период на погасяване.

От платформата "Моите пари" са изчислили два примера, които показват особеностите на двата погасителни плана - с равни и намаляващи вноски. И в двата случая се разглежда потребителски заем от 15 000 лв., който се изплаща за 5 години (60 вноски) при 6% лихва.

Когато е избран погасителен план с равни вноски, техният размер всеки месец е 290 лв. Тази сума се получава от главницата, която постепенно във времето расте - от 215 лв. в началото до 289 лв. в края на погасителния план, плюс лихвата, която намалява от 75 лв. в началото до 1 лв. в края. Като се тегли чертата, се вижда, че платената лихва за петгодишния период е 2400 лв., с което крайната сума, която кредитополучателят връща на банката след 5 години, е 17 400 лв.

Ако обаче е избран погасителен план с намаляващи месечни вноски, крайната погасена сума при същите условия е по-ниска - 17 288 лв. Тя се получава при постоянна главница всеки месец от 250 лв. плюс лихва, която намалява от 75 лв. в началото на кредита до 1 лев в края. При този вариант лихвата за петгодишния период на изплащане е по-ниска - 2288 лв., т.е. по-малко се оскъпява кредитът. Недостатък обаче са по-големите общи месечни вноски в началото на погасителния план, за разлика от варианта с анюитети. Те започват от 325 лв. и всеки месец намаляват с по 1 лев до достигане на 252 лв. последна погасителна вноска.

При ипотечен кредит тази разлика е още по-видима. Там заради по-големите изтеглени суми и по-дългия срок на погасяване при план с намаляващи вноски се постигат доста по-ниски лихвени плащания върху остатъка по главницата. А по-малко платени лихви означава по-малко оскъпяване на кредита.

✓ Ирландия чака оставката на еврокомисаря по търговията

Политикът посети масово събиране, въпреки забраната заради коронавируса

Фил Хоган, бивш ирландски министър от Фине Гейл и настоящ еврокомисар по търговията, стана обект на обществено възмущение след очевидно нарушение на ограниченията, въведени заради коронавируса - посещение на вечеря в голф клуб с повече от 80 души присъстващи по-рано миналата седмица.

Еврокомисарят първоначално обяви, че няма да подаде оставка, защото с участието си във вечерята, заедно с още 80 души, не бил нарушил правилата за предотвратяване разпространението на заразата. Освен това се бил извинил за присъствието в голф клуба, заради което министърът на земеделието вече си подаде оставката.

От края на юни, с цел ограничаване разпространението на Covid-19, събиранията на закрито бяха ограничени до 50 души и то само за сватби и артистични и културни мероприятия.

В петък вечерта премиерът на Ирландия Майкъл Мартин заяви, че вярва, че Хоган трябва да се извини и дори нещо повече. „Бих искал да направи съответния ход, отговарящ на обществените настроения и гнева, който предизвика“, каза Мартин. Участието на ирландския еврокомисар в мероприятията предизвика обществено възмущение. Той се извини в петък и заяви, че е решил да присъства с разбирането, че партито ще бъде в съответствие с правилата за безопасност.

От правителствената пресслужба съобщиха, че премиерът и вицепремиерът на Ирландия са разговаряли с еврокомисаря и са го помолили да обмисли позицията си. И двамата са на мнение, че това събитие не е следвало да се провежда, че „извинението на комисаря е закъсняло и той ще трябва да даде обяснения за действията си“.

Ирландската национална телевизия RTE цитира говорителя на Хоган, според когото тази вечер няма да има отговор на отправения призив.

Хоган беше назначен през 2014 г. за еврокомисар по земеделието, а в състава на новата Еврокомисия получи поста комисар по търговията, припомня „Юроактив“. Той води търговските преговори със Съединените щати и има ключова роля в преговорите за търговските отношения с Великобритания след Брекзит.

✓ Радостта на Ердоган за новото газово находище е прибързана

Дори грандиозната новина не може да спре пропадането на турската лира

Турският президент се похвали, че в Черно море Турция е открила огромно газово находище, което скоро ще започне да усвоява. Но експерти смятат, че радостта на Ердоган е прибързана. Ето какво коментира по този повод ["Дойче Веле"](#):

[Турският президент Реджеп Ердоган](#) обяви с апломб, че в Черно море страната му е открила най-голямото газово находище в историята си. Залежите възлизали на 320 милиарда кубически метра, а по всичко личало, че ще бъдат открити и още находища. Ердоган смята, че експлоатацията на находището може да започне още през 2023 г., а по този начин страната му щяла да престане да бъде вносител на енергоносители и щяла да стане износител.

Специалистите обаче са скептично настроени. Симон Шулте от Института по енергийно стопанство към Кьолнския университет припомня, че най-напред трябва да се изчисли колко ще струва разработването на находището и самият добив на газ: "В Черно море това е доста трудна работа," смята експертът. Той припомня, че [в румънския шелф](#) през 2012 година също беше открито голямо газово находище, което и досега си стои почти неразработено.

На свой ред турският специалист по енергетика Недждет Памир предупреждава, че още е прекалено рано да се говори за наличните обеми газ. За да се проверят фактите ще трябва още многомесечна работа, а големите надежди често водят до големи разочарования, казва още Памир.

Според Ерай Гюджлюер, икономист от Истанбулския университет, находището е значително. Той казва, че откритието ще даде благоприятно отражение върху курса на турската лира.

"Ще го забележим много бързо, а после ще има и второ покачване, когато започнем да добиваме газ," смята Гюджлюер. Неговото обяснение: турската икономика и лирата ще си отдъхнат, когато вече няма нужда да се внасят енергоносители. Както е известно, Турция е един от най-крупните купувачи на руски газ. Само през миналата година тя внесе руски газ за цели 35 милиарда евро.

Независимо от оптимистичните прогнози обаче това турската лира продължи да губи стойност дори след изявлението на Ердоган за газовото находище. Колкото до въпроса дали в Черно море ще има [конфликти с други държави от региона](#) (сред тях е и България) относно газовите находища, турското правителство смята, че от юридическа гледна точка всичко е чисто.

Мениджър

✓ НОИ преведе първите 18,2 милиона лева по следващия етап от мярката 60/40

Националният осигурителен институт преведе първите суми по продължаващата мярка за запазване на заетостта, позната като мярка 60/40. Тя беше удължена с постановление на Министерския съвет от 3 юли до септември. С новия дизайн се разширява обхватът на кандидатстващите и се слага акцент върху сезонни работници и секторите на хотелиерството и ресторантьорството. Отпадна изискването работодателите да са платили всички данъци и осигуровки за 2020 г. с условието, че трябва да са ги декларирали като дължими. Условието е задълженията им към държавната хазна да са платени до 31 декември 2019 г.

Първите средства получават 285 работодатели за 17 047 лица, като общият размер на сумата е 18 207 775.45 лв., от които компенсации 15 140 105,99 лв. и осигурителни вноски 3 067 669,46 лв. Средствата се изплащат за работници и служители при работодатели, определени от Агенцията по заетостта като отговарящи на условията на Постановление на Министерския съвет 151 от 3 юли 2020 година.

Според публикувания от НОИ списък на работодателите, които получават компенсациите, средства за най-много работещи - над 2 600 души, получава "Идеал Стандарт - Видима". Сред получателите са също "Тракия глас", хотел "Интернационал", "Шишеджам Аутомотив" и др.

✓ Над 50% от българите са спрели да пътуват заради COVID-19

Глобалната пандемия от COVID-19 е отказала повече от половината българи да пътуват, показват експресни данни на НСИ за извършените пътувания в рамките на второто тримесечие на 2020 г.

Броят на пътувалите е с 63% по-нисък в сравнение с миналата година. Това се усеща особено при пътуванията в чужбина, които са с цели 86% по-малко, а в рамките на България понижението е 55%.

Общо близо половин милион българи са осъществили пътуване през второто тримесечие на 2020 г., показва предварителни данни на НСИ за българските граждани на възраст над 15 години.

Има значителен спад на разходите, които туристите правят по време на своите пътувания. В България те са харчели по 176 лв. (спад от 11% на годишна база), а в чужбина – 497 лв. (спад от 24% на годишна база).

93% от тях са пътували само вътре в страната. Щастливците, които са успели и през тази година да бъдат туристи в чужбина са 7%, около 0,5% са пътували и зад граница и у нас.

Данните на НСИ сочат, че целта на пътуването в рамките на страната за 45% от анкетираните е било туризъм, а на други 45% - посещение на близки. Около 5% са пътували в България по работа, а останалите 5% - с друга цел.

За сметка на това над 80% от пътувалите в чужбина са го правили заради туризъм, а 7% - по работа. Показателна е промяната спрямо миналата година в организацията на пътуванията в чужбина. През изминалото тримесечие цели 80% от туристите са организирали посещението на чуждестранна държава сами, а 20% - чрез агенция. А в периода април-юни 2019 г. агенции са използвали повече от 30% от туристите.

✓ Възстановяването на икономическата активност в Еврозоната забуксува през август

Икономическото възстановяване на Еврозоната от рекордния срив, предизвикан от коронакризата, влезе в застой през август, особено в сектора на услугите, сочат резултатите от проучване, цитирани от Ройтерс. Икономическата активност през юли нарасна с най-бърз темп от средата на 2018 г. след смекчаването на ограничителните мерки и възобновяването на икономическите и социални дейности. С увеличаването на случаите на Covid-19 в части от Еврозоната обаче някои от ограниченията бяха въведени отново.

На фона на опасенията на политическите и бизнес лидери и предвид намаляващите надежди за бързо икономическо възстановяване, предварителният индекс на мениджърите по доставките, съставян от Ай Ейч Ес Маркит (IHS Markit), се е понижил до 51,6 пункта за август спрямо окончателната стойност от 54,9 пункта през юли.

Макар да се задържа над прага от 50 пункта, който разделя спад от растеж, индексът е на ниво под очакваното от анализаторите.

Подиндексът за сектора на услугите отчита застой с равнище от 50,1 пункта спрямо 54,7 пункта през юли.

На фона на отслабващото търсене компаниите от сектора са намалили броя на служителите си за шести пореден месец, а индексът на заетостта се е понижил до 47,7 пункта спрямо 47,9 пункта миналия месец.

Промишлената активност обаче не е регистрирала толкова рязък спад, колкото услугите, и индексът на мениджърите по доставките за производството е на ниво 51,7 пункта спрямо 51,8 пункта през юли.

✓ ЕС не иска Беларус да стане втора Украйна

Ръководителят на европейската дипломация Жозеп Борел предупреди за опасността Беларус да се превърне във "втора Украйна", изтъквайки необходимостта да се преговаря с президента Александър Лукашенко. Борел заявява това в интервю за испанския в. "Паис", цитирано от Франс прес.

ЕС не признава резултатите от президентските избори на 9 август в Беларус. Страната е обзета от протести след спорното преизбиране на Лукашенко, който е на власт от 26 години и се гордее с подкрепата на Москва.

"Европейският съюз няма намерение да превърща Беларус във втора Украйна", изтъква Борел, имайки предвид разногласията с Русия след анексирането на Крим през 2014 година. "Напрежението между Европа и Русия се уреди със стрелба, насилие и разпад на украинската територия, който продължава още. Проблемът на беларусите днес не е да избират между Русия и Европа, а да се сдобият със свобода и демокрация", допълва той.

Борел подчертава, че трябва да продължи диалогът с президента Лукашенко. Той сравнява ситуацията с тази при венецуелския му колега Николас Мадуро, който също е изправен пред протести, репресирани от властите.

"Мадуро и Лукашенко са точно в едно и също положение. Ние не ги признаваме за законно избрани. При все това, независимо дали ни се нрави или не, те контролират управлението и ние трябва да продължим да преговаряме с тях, въпреки че не признаваме демократичната им легитимност", обясни ръководителят на европейската дипломация.

Беларуската опозиция призова за нов голям протест днес, за да се поддържа натиска над държавния глава, който постави армията в бойна готовност.

След президентските избори много демонстрации бяха потушени със сила от полицията, при което бяха убити трима души, десетки бяха ранени, а над 6700 са арестувани. Много от задържаните съобщиха за побоища и изтезания в ареста.

✓ Европейските борси последваха зелената вълна на Уолстрийт

Европейските борси успяха в петък да последват вълната от позитивизъм, която се усеща по фондовите пазари отвъд Атлантическия океан. Причините са в данните за възстановяването на икономиката в Германия през август. Ръстовете обаче са скромни поради общото по-бавно възстановяване на икономиката в Евроната, предаде Ройтерс.

Към 12,30 българско време водещият германски индекс DAX има ръст от 0,42%, британският FTSE100 се увеличава с 0,11, френският CAC40 расте с 0,34%, а пан-европейският Eurostoxx600 – е нагоре с 0,42%.

„Явно инвеститорите са отхвърлили своите притеснения вчера и сега се опитват да натиснат пазарите нагоре“, коментира Конор Кембъл, финансов анализатор на SpreadEx.

Един от най-големите печеливши беше ирландската компания за строителни и изолационни материали Kingspan, която добави 7% към оценката си, след изказването на изпълнителния директор на фирмата, че тя изпитва ръст на запитванията. Освен това ръст имаше и швейцарската компания за лекарства Novartis, която получи одобрение от американския регулатор да започне да продава в САЩ лекарство, регистрирано преди 11 години да бори левкемия, с нова рецепта - против множествена склероза.

[Cross.bg](#)

✓ Сачева: Нямаме притеснения от служебен кабинет

Въпросът е кой би бил в него, коментира социалният министър

Нямаме притеснения от служебен кабинет. Последните 3 парламентарни избори, които се печелят от ГЕРБ, са организирани от служебен кабинет. През 2017 г. служебният кабинет беше назначен от Румен Радев. Въпросът е кой би бил в този служебен кабинет. Това коментира в предаването „Здравей, България“ социалният министър Деница Сачева.

„Наскоро Стратегическият съвет при президента представи един свой доклад. Хората, които бяха около президента Радев, това ли би бил служебният кабинет? Александър Малинов ли е бъдещият служебен премиер? Адвокат Шейтанов ли е бъдещият служебен социален министър? Г-н Еленко Божков се опита да направи почти терористичен акт в метрото на София“, коментира още Сачева.

✓ Актуално: Пътуване извън България в условия на Covid-19

През последната седмица редица държави промениха режима за влизане на граждани от България, заради динамичната епидемиологична ситуация с Covid-19. Вижте:

Сърбия отмени изискването за представяне на отрицателен PCR тест при транзитно преминаване през страната от 20 август. Чуждите граждани, които преминават транзитно през Република Сърбия, могат да влизат в страната, без да е необходимо да притежават отрицателен тест за наличие на вируса SARS-CoV-2. Транзитното преминаване се ограничава за период не по-дълъг от 12 часа от момента на влизане на територията на Република Сърбия.

За лицата, които не преминават транзит, а влизат на територията на Сърбия от България, Румъния, Република Северна Македония и Хърватия остава изискването за задължително представяне на отрицателен PCR тест не по-стар от 48 часа, издаден от национална референтна лаборатория на държава, от която съответното лице влиза в Република Сърбия.

Изискването за отрицателен PCR тест няма да се прилага и по отношение на чуждите граждани на съседни страни, които са жители в пограничните райони и които извършват селскостопански дейности или работят на територията на Република Сърбия. За целта работодателят от Република Сърбия трябва да е издал документ за трудова заетост, при условията на реципрочност.

Малта въвежда изискване за отрицателен PCR тест за лица, пристигащи от България, считано от 21-и август 2020 г. Гражданите пристигащи в Малта от България, Румъния и испанските градове Барселона, Джирона и Мадрид е необходимо да представят негативен PCR тест, направен до 72 ч. преди влизане в страната.

Лицата, които не разполагат с предварително направен тест, по преценка на властите, ще бъдат тествани на летището или ще бъдат поставяни под 14-дневна карантина.

За съдействие, българските граждани в Малта могат да се обръщат към българското дипломатическо представителство в Рим, Италия (+39 06 322 4640, +39 06 322 4643, в извънработно време: +39 349 492 7764). Сигнали може да се подават и на [имейл адреса на посолството](#).

Франция въвежда задължителен PCR-тест за български граждани, влизащи на френска територия. Тестът следва да бъде извършен при пристигане на летището след слизане от борда на самолета, при пътуване от следните държави: Южна Африка, Алжир, Аржентина, Армения, Бахрейн, Боливия, Босна и Херцеговина, Бразилия, Чили, Колумбия, Коста Рика, Обединени арабски емирства, Съединени щати, Екваториална Гвинея, Индия, Израел, Палестински територии, Киргизстан, Косово, Кувейт, Мадагаскар, Малдивите, Мексико, Молдова, Черна гора, Оман, Панама, Перу, Катар, Доминиканска република, Сърбия и Турция.

Резултатът от PCR теста е наличен в рамките на 24 часа след неговото извършване.

За лицата, пристигащи във Франция от следните страни: Бахрейн, Обединени арабски емирства, САЩ и Панама, PCR тестът е задължителен 72 часа преди качването на борда на самолет, отлитащ за Франция.

При необходимост от съдействие, обрънете се към българското посолство в Париж на телефон: 0033145518590, а в извънработно време: 0033623180993.

Израел включи България в списъка с т.нар. „зелени страни“ за влизане на израелска територия, считано от 20 август 2020 г. Това означава, че при влизане в страната българските граждани следва да представят два документа – разрешение за качване в самолета и разрешение за влизане в Израел. Първото се попълва онлайн. То трябва да бъде заверено от израелските посолства или консулства, акредитирани в съответните „зелени страни“, да бъде разпечатано и представено на израелските гранични власти при пристигането в страната.

Чужди граждани от „зелени страни“, които притежават разрешение за качване в самолета, както и разрешение за влизане в Израел, няма да бъдат задължени да бъдат в изолация след пристигането си в страната. Те няма да бъдат поставяни под карантина и когато пристигат с полет с прекачване в „червени страни“, ако при престоя си в тях не са напускали транзитната зона на летищата.

Списъкът на „зелените и червените страни“, както и информация за начините за подаване на молба за получаване на разрешение за качване в самолета и за разрешение за влизане в Израел, са достъпни - [ТУК](#).

При необходимост от съдействие българските граждани в Израел могат да се обръщат към посолството на страната ни в Тел Авив (+972 547640089 и +972545954379)

Тунис премести България в т.нар. „оранжев списък“ с държави. Това означава, че от 26.08.2020 г. пътуващите от България за Тунис граждани задължително трябва да представят отрицателен PCR тест, направен не по-рано от 72 часа преди отпътуването от България и не по-късно от 120 часа преди пристигането в Тунис. Съгласно действащите правила за влизане, пристигащите от страните в „оранжевия списък“ ще бъдат поставяни под карантина в домашни условия. По искане на лицето, след 7-ия ден може да бъде направен нов PCR тест и при отрицателен резултат и липса на симптоми, карантината може да бъде прекратена. Тестът е за сметка на тестваните лица. Преди полета за Тунис всеки пътуващ трябва да попълни [формуляр](#) AirlinesGuideline.

При нужда от съдействие се обръщайте към българското дипломатическо представителство в Тунис (мобилен телефонен номер за неотложни случаи: +216 29 835 428). Сигнали може да се подават и на [имейл адреса на посолството](#).

Украйна облекчи режима си за влизане на български граждани на нейна територия. От Министерството на здравеопазването на Украйна са преместили Република България в списъка със страни от т.нар. „зелена“ зона. Съгласно действащите правила за пристигащите от държава, обозначена в „зелената зона“, не се изисква представянето на отрицателен тест за Covid-19 или спазването на правилата на задължителната 14-дневна самоизолация. При влизане в Украйна от държава в "зелената зона" е необходимо гражданите да имат само застрахователна полица.

Гърция въведе ново изискване за своите граждани, пътуващи през ГКПП „Маказа“. От 17 август гърците ще трябва да представят отрицателен PCR тест, направен 72 часа преди пътуването.

До този момент гражданите на южната ни съседка бяха допускани да преминават през пункта и те се възползваха от това. Коментарите са, че най-ощетени от новата наредба ще бъдат жителите на Комотини и района. Те вече няма да могат да пазаруват евтини храни, стоки и гориво в България.

Напомняме, че отрицателният тест остава задължителен и за лицата с разрешение за пребиваване в Гърция.

През ГКПП „Маказа“ няма да бъдат допускани на гръцка територия туристи, независимо от коя държава пристигат.

Словения отмени задължителната карантина за пътуващите до страната български граждани, считано от 21 август т.г.

С решение на словенското правителство България е включена в т. нар. „жълт списък“ от държави, чиито граждани, пристигащи на словенска територия няма да бъдат подлагани на задължителна 14 дневна карантина. Наредбата важи и за всички пътници с временно и постоянно пребиваване в България, които пътуват до Словения. За целта българските граждани следва да представят доказателства, че не пристигат от страна от т.нар. „червен списък“ на рискови държави, като разписки за нощувки, документи за собственост на недвижим имот и пр.

Следва да се има предвид при транзит през територията на Сърбия и Хърватия, че и двете държави са в „червения списък“. Следователно при влизане в Словения трябва да се представят доказателства, че лицето е преминало през тези държави без да спира на територията им. В противен случай пътуващият подлежи на 14 дневна карантина.

Допълнителна информация по темата може да бъде намерена на [вебстраницата](#) на Министерството на вътрешните работи на Словения. За съдействие можете да се свържете с посолството на Република България в Любляна (00 386 1 28 31 899/900 и в извънработно време: 00 386 41 722 238).

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Сценариите за COVID-19. Какво унищожавя вируса и какви са опасностите при безсимптомното протичане?;
- Почивка на къмпинг. Какви са правилата на дивото къмпингуване и спазват ли се от туристите?;

- Правата на потребителите. Какви са правата ни, ако отменим пътуване и как се промени онлайн пазаруването при новите условия? Говори Димитър Маргаритов;
- Политически ходове и обществено недоволство. Какъв е изходът? Коментар на журналиста Валери Найденов;
- Образованието под прицел. Как ще протича учебният процес и какви са притесненията на родители и учители? Мнението на експертите;
- Пътят към Рилските езера. Продължава ли нерегламентираното движение по пътя към Рилските езера и ще има ли засилен контрол?;

БТВ, "Тази сутрин"

- На живо: Изгасен ли е пожарът в Сакар планина и какви са пораженията в засегнатите райони?;
- Застрашени ли са от заблстяване Седемте рилски езера след масовия туризъм в района - коментар на експерти;
- Адекватни ли са мерките на държавата за новата учебна година в условията на епидемия. Гост - бившият здравен министър д-р Таня Андреева;
- Как се прави театър по време на пандемия? Специален гост - режисьорът Теди Москов;
- Стефан Вълдобрев и „Обичайните заподозрени“ за големия си концерт в столицата;

Нова телевизия, „Здравей България“

- Деница Сачева - търси ли ГЕРБ резервен премиер? Антикризисни мерки или кризисен пиар на властта - къде е границата?;
- Жестоко нахапано от куче дете с над 100 шева по лицето и главата. Инцидент или небрежност?;
- Обиди в градския транспорт. Защо се стигна до конфликт между шофьор и пътник?;
- Психично болна жена тормози цял блок. Защо е оставена без необходимите грижи?

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Август обърна посоката на всички играчи в държавата;
- в. 24 часа - Обсъждат смяна на Гешев, Панов и Чолаков заедно с нова конституция;
- в. 24 часа - Първи министър с коронавирус, спортният Красен Кралев се заразил във Варна;
- в. Труд - Пенсии под заповор за над 666 000 лева;
- в. Телеграф - Тест по поръчка на "Телеграф" разкри: Сладоледът пълен с ешерихия коли;
- в. Монитор - 33 млн. лв. по-малко получили болниците от НЗОК;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - София расте на юг и на изток отвъд околоръстното;
- в. 24 часа - 32 000 проверки в юли, само кината и театрите спазват мерки стриктно;
- в. 24 часа - Строежът на подлеза "Модър -Царевец" тръгва през септември;
- в. Труд - БНБ ще уволнява шефове на банки;
- в. Телеграф - Златни пясъци затваря изненадващо;
- в. Телеграф - Рекорд: 3000 коли излязоха през Калотина за ден;
- в. Монитор - Бонус точки за уседналост в забавачките и при смяна на адрес;
- в. Монитор - Три язовира с критично ниско ниво на водата;
- в. Монитор - 62 минимални заплати искат за най-евтино жилище;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Красимир Ципов, народен представител от ГЕРБ: Повече власт за главния прокурор? Не, предлагаме истинска независимост;
- в. 24 часа - Калина Андролова: Води се война от олигархията за олигархията, маскирана като борба срещу "некомпетентния Борисов";
- в. Труд - Лъчезар Борисов, министър на икономиката, пред "Труд": Експерти оценяват по 4 хиляди предложения за грантове седмично;
- в. Телеграф - Доцент д-р Бони Петрунова, директор на НИМ: Аристократ с дракон на шапката е погребан в Калиакра;
- в. Монитор - Йордан Арабаджиев, изпълнителен директор на Съюза на международните превозвачи (СМП): Още няма насоки от ЕК за прилагането на пакет "Мобилност";

Водещи анализи

- в. 24 часа - За идейната нищета на протеста;
- в. Труд - Клишетата - вярно и невярно;
- в. Труд - "Нова" конституция и ефектът на Дънинг-Крюгер;
- в. Труд - Бърз ръст на икономиката е малко вероятно;
- в. Монитор - Ел Чапо и БГ Мадоф се прегърнаха и в лъжите, пускат опорки през сайт за фалшиви новини.

✓ Предстоящи събития в страната на 24 август

София

- От 11.00 часа в пресклуба на БТА ПП АБВ организира разговор-дискусия на тема „Алтернатива има“.
- От 11.00 часа в Дом №2 на Резиденция „Бояна“ ще се проведе Национално съвещание на Прокуратурата на Република България на тема „Отстояване на независимостта на българската прокуратура с оглед предотвратяване на риска от тежко нарушение на върховенството на закона съгласно чл.7 от Договора за Европейския съюз“.

***

Благоевград

- От 10.00 часа на пл. „Георги Измирлиев - Македончето" 1 ще се състои информационно събитие по проекта за изграждане на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци и компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци за регион Благоевград, включващ общини Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево.
- От 21.00 часа в Летния театър ще бъде представен спектакълът „Слава" на Драматичен театър „Н. О. Масалитинов" - Пловдив в рамките на инициативата „Летни театрални вечери".

***

Бургас

- От 10.00 до 14.00 часа в Галерия „Георги Баев" ще се проведе първият от Дни на изкуствата, когато посетителите ще се запознаят с творчеството на Георги Баев и ще проведат Ателие Живопис с Надя Пеовска.
- От 20.30 часа на Открита сцена „Охлюва" танцова формация „Петлите" ще представи най-новия си спектакъл, който е изграден изцяло от фолклорни танци с модерно звучене.

***

Пловдив

- От 9.00 часа в зала 3 на Районния съд ще се гледа делото срещу жена, обвинена за измама с документи, с които да получавани неправомерно обезщетения за безработица.

***

Стара Загора

От 10.00 часа в детския отдел на библиотека „Родина" ще се проведат занимания за деца в рамките на кампанията „Лято в библиотеката".

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.